

**ПРОПОЗИЦІЇ ІНТЕРНЕТ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ
у сфері розвитку цифровізації та цифрового суспільства, електронних комунікацій, національної кібербезпеки та кіберзахисту,
електронного урядування, публічних електронних послуг.**

№	Проблемні питання	Пропозиції щодо законодавчого вирішення проблеми	База для опрацювання
1	<p>Доступ до інфраструктури: Недосконалість законодавства про доступ до інфраструктури електронних комунікацій. Відсутність відповідальності за порушення законодавства про доступ до інфраструктури. Невиконання рядом органів місцевого самоврядування, ОСББ, комунальних підприємств Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж»</p>	<ul style="list-style-type: none"> Створити єдиний реєстр об'єктів доступу з інформацією про умови і процедури для отримання доступу до них; створити законодавчу можливість збереження умов розміщення на об'єкті телекомунікаційних мереж без їх демонтажу при зміні власника інфраструктури та можливість пролонгації договорів, укладених з попередніми власниками; прийняти пряму норму закону щодо пропорційного розподілу витрат на утримання елементів інфраструктури об'єкта доступу між усіма замовниками, які використовують одні й ті самі елементи інфраструктури; внести доповнення до Закону «Про лосиуп..», які встановлюють граничні розміри плати за доступ до об'єктів інфраструктури в залежності від розміру населеного пункту; внести доповнення до Законів «Про ОСББ», «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» та «Про житлово-комунальні послуги» щодо врегулювання господарських взаємовідносин з ОСББ з метою створення умов забезпечення послугами електронних комунікацій власників квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку та для транзиту телекомунікаційних мереж; запровадити пряму адміністративну відповідальність за порушення законодавства про доступ; надати НКРЗІ право визначення розміру шкоди, заподіяної операторам внаслідок невиконання законодавства про доступ, а також здійснення позасудового врегулювання спорів в цій сфері; зменшити граничні розміри плати за доступ до ряду об'єктів інфраструктури, які значно зросли з 2017 р (з моменту прийняття Закону «Про доступ..»); внести доповнення до Закону «Про доступ..» з прямою заборонаю отримання плати за доступ до інфраструктури, яка перевищує граничний розмір; заборонити демонтаж мереж, щодо яких укладені договори відповідно до Закону «Про доступ..»; вжити заходів парламентського контролю за виконанням органами місцевого самоврядування повноважень, наданих п/п.13 п. «б» ч. 1 ст. 30 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» стосовно забезпечення виконання Закону «Про доступ..». 	<ul style="list-style-type: none"> Лист № 170/1-2 від 03.12.2021 щодо надання пропозицій до проектів законів про внесення змін до Закону Про доступ
2	<p>Протидія кіберзлочинності: Відсутність імплементації європейської Конвенції про кіберзлочинність та намагання викривлення положень</p>	<ul style="list-style-type: none"> Опрацювати проект Закону України щодо імплементації положень Будапештської Конвенції про кіберзлочинність з залученням представників органів управління та державного регулювання у сфері телекомунікацій, а також профільних асоціацій, об'єднань та учасників ринку телекомунікацій, з урахуванням напрацювань ініціативи ЄС «Східне партнерство «CyberCrime@EAP III» при забезпеченні повної відповідності 	<ul style="list-style-type: none"> Ратифікація Конвенції про кіберзлочинність від 07.09.2005 Пропозиції ІнаУ до проекту ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

	Конвенції	<p>Будапештській Конвенції про кіберзлочинність;</p> <ul style="list-style-type: none"> не допустити прийняття законопроектів, які прямо суперечать положенням Будапештської Конвенції про кіберзлочинність, зокрема проектів Законів України №№ 4002, 4003, 4004 від 01.09.2020, 3196-д від 26.10.2020 та інших, які не відповідають положенням Конвенції. 	імплементатії положень Конвенції про кіберзлочинність»
3	Критична інфраструктура: Невідповідність прийнятого 16.11.2021 Закону «Про критичну інфраструктуру» європейському законодавству і порушення інтересів мікро- та малих підприємств	<ul style="list-style-type: none"> Закон суперечить ЄвроДирективі 2016/1148 від 06.07.2016, яка вимагає уникнути покладання непропорційного фінансового та адміністративного тягаря на операторів основних послуг і передбачає нерозповсюдження вимог у сфері критичної інфраструктури на мікро- та малих підприємств; доповнити Закон нормою про право операторів критичної інфраструктури на компенсації з державного бюджету витрат, які пов'язані з вимогами держави щодо особливого утримання і забезпечення аудиту об'єктів критичної інфраструктури; доповнити Закон нормою про не запровадження проти операторів об'єктів критичної інфраструктури приватного сектору жорстких санкцій і штрафів, які здатні викликати банкрутство цих критично важливих підприємств. 	<ul style="list-style-type: none"> Лист № 106 від 07.07.2021 Комітету ВРУ з питань національної безпеки, оборони та розвідки щодо пропозицій до проекту Закону про критичну інфраструктуру (№5219 від 09.03.2021)
4	Універсальна послуга: Порушення принципів технологічної нейтральності з боку медіагруп і загрози інформаційній безпеці держави	<ul style="list-style-type: none"> Ініціювання внесення головних загальнонаціональних телеканалів провідних медіагруп, таких як Україна, 1+1, СТБ, ICTV, Новий канал, Інтер, до складу універсальної програмної послуги, як обов'язкових для трансляції по всій території України, щонайменше на період відсічі збройній агресії РФ; запровадження деолігархізації медіапростору. 	<ul style="list-style-type: none"> Відкритий лист Президенту України щодо необхідних кроків з протидії загрозам інформаційній безпеці України
5	Захист персональних даних: Недосконалість законодавчих ініціатив в сфері захисту персональних даних	<p>Пропозиції до ЗП № 5628 від 07.06.2021 «Про захист персональних даних»:</p> <ul style="list-style-type: none"> технічні і організаційні заходи, яких повинен вживати постачальник ЕКП/ЕКМ для забезпечення безпеки надання ЕКП, має визначатись саме законодавством та, на їх основі, виконуватись (ст. 57), а не визначатись постачальником ЕКП/ЕКМ на власний розсуд, наслідком чого може бути неправомірне притягнення їх до відповідальності; ч. 2 ст. 58 фактично пропонує встановити презумпцію винуватості постачальника ЕКП; нечітке визначення поняття «приватного спілкування» в ч 1 та 3 ст. 59 може призвести до безпідставного звинувачення постачальника ЕКП в порушенні прав користувача, який розраховує на приватне спілкування; на постачальника ЕКП покладається невластива функція (ст. 63) визначення даних трафіка, необхідного для захисту життєво важливих інтересів споживача; ст. 64 вимагає від постачальника без рішення суду надавати дані про місцезнаходження споживача та/або кінцевого користувача контролюючому органу на його вимогу; цілий ряд положень є надмірними. <p>Пропозиції до ЗП №6177 від 18.10.2021 про Національну комісію з питань захисту персональних даних та доступу до публічної інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> з огляду на токсичність законопроектів №6177 для громадян та бізнесу, створення додаткових загроз для захисту законних прав громадян і їх персональних даних, дублювання повноважень з уже існуючими державними органами, а також через необхідність витрат значних бюджетних коштів на утримання цього органу і інспекторів, пропонується повернути документ авторам. 	<ul style="list-style-type: none"> Лист ІНАУ Лист № 98 до ВРУ щодо пропозицій до проекту Закону Про захист персональних даних (№ 5628 від 07.06.2021) Лист № 153/1-6 від 05.11.2021 ВРУ щодо надання зауважень до проекту Закону про Національну комісію з питань захисту персональних даних та доступу до публічної інформації.
6	Блокування на доступі: Спроби впровадження на	<ul style="list-style-type: none"> Необхідна законодавча фіксація положень, що блокування і видалення контенту в інтернеті технічно можливе лише в разі його виконання володільцем вебсайту або дата- 	<ul style="list-style-type: none"> Позиція ІНАУ щодо блокування інтернет-контенту

	законодавчому рівні технічно неможливого блокування інтернет-ресурсів	<p>центром, де розміщений цей контент (коректне блокування контенту в мережі Інтернет провайдерами доступу технічно неможливе);</p> <ul style="list-style-type: none"> • в разі іноземної юрисдикції володільця вебсайту або дата-центру блокування/видалення інтернет-контенту здійснюється із застосуванням міжнародних правових механізмів; • блокування/видалення інтернет-контенту має відбуватись виключно за рішенням суду; • необхідне відкриття всіх законопроектів в частині впровадження блокування інтернет-ресурсів на доступі як таких, що неможливі до практичного виконання. 	
7	Доступ до інформації: Спроби відміни на законодавчому рівні необхідності судового рішення щодо доступу до інформації у оператора ЕКП, яка містить охоронювану законом таємницю	<ul style="list-style-type: none"> • Необхідна протидія намаганням скасувати діючу в законодавстві України (ст. 162 КПК) вимогу судового рішення для отримання від оператора, провайдера телекомунікацій інформацію про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі про отримання послуг, їх тривалість, зміст, маршрут передавання тощо - скасування необхідності судового рішення може призвести до зловживань і порушень конституційних прав користувачів; • при законодавчому забезпеченні перехоплення телекомунікацій передбачити, що всі заходи здійснюються виключно за рахунок бюджету, включно з необхідним обладнанням і доступом до мереж електронних комунікацій; • автоматизоване перехоплення телекомунікацій можливе лише при наявності такої можливості у оператора; • необхідне впровадження на законодавчому рівні компенсацій за рахунок держбюджету операторам ЕКП витрат на заходи щодо забезпечення потреб на доступ і отримання інформації з боку правоохоронних органів. 	<ul style="list-style-type: none"> • Лист № 182/1-4 від 28.12.2021 ВРУ щодо зауважень до ЗП про внесення змін до КПК України (щодо дотримання розумних строків кримінального провадження) (реєстр. № 6454 від 20.12.2021) • Лист № 147/1-13 від 21.10.2021 ВРУ щодо пропозицій до проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України» щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності СБУ
8	Протидія демпінгу: Діюче законодавство не містить дієвих механізмів протидії демпінгу на ринку ЕКП	<p>Запровадити заходи парламентського контролю щодо виконання законодавчих норм у сфері електронних комунікацій і антимонопольного законодавства з метою протидії демпінгу, який здійснюється операторами ЕКП, передусім з істотною ринковою перевагою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • базування розрахунків тарифів на собівартості цих послуг з урахуванням отримання прибутку; • недопущення встановлення демпінгових або дискримінаційних цін; • недопущення перехресного субсидування одних послуг ЕКП за рахунок інших. 	<ul style="list-style-type: none"> • Спільний лист ІнАУ та Телекомпалати від 13.07.2020 АМКУ щодо організації індустріального діалогу та напрацювання антидемпінгової стратегії
9	Дерегуляція: Надмірний регуляторний тиск на суб'єктів господарювання в сфері ІКТ, невиконання ряду позицій урядового плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності в частині дерегуляції ринку електронних комунікацій	<ul style="list-style-type: none"> • Внести зміни до законодавства України щодо скасування обов'язкового вимірювання показників якості послуг доступ до мережі Інтернет задля збереження ринкових конкурентних механізмів забезпечення якості послуг з елементами саморегулювання; • привести вимоги по звітності в галузі ІКТ до визначень Міжнародного інституту електрозв'язку (МСЕ), забезпечити законодавчу заборону дублювання звітності; • забезпечити впровадження на законодавчому рівні вимоги здійснення економічного обґрунтування розширення форм звітності з боку ініціаторів такого розширення. 	<ul style="list-style-type: none"> • Лист № 154 від 10.11.2021 Мінцифри щодо пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» • Лист № 80 від 22.04.2021 Держспецзв'язку щодо пропозицій до проекту наказу Адміністрації ДССЗЗІ «Про затвердження Вимог щодо рівня якості послуг із передавання даних і доступу до Інтернету»

10	Впровадження мита на імпорт кабельної продукції	<ul style="list-style-type: none"> Необхідні заходи парламентського контролю за рішеннями відповідних органів виконавчої влади з метою недопущення порушення інтересів телекомунікаційної галузі та відведення можливих загроз національній безпеці. 	<ul style="list-style-type: none"> Лист № 156 від 16.11.2021 Мінекономіки щодо стабільного забезпечення кабельно-провідниковою продукцією та захисту телекомунікаційної галузі
11	Викрадення і пошкодження: Численні випадки викрадень і пошкоджень обладнання та кабелів мереж ЕКП, в тому числі на об'єктах критичної інфраструктури, що створює загрозу національній безпеці України	<ul style="list-style-type: none"> Впровадити державну програму повного переходу на оптоволоконні технології з обмеженням використання мідних кабелів у ККЕ. 	<ul style="list-style-type: none"> Лист № 214 від 27.08.2019 Голові Нацполіції України щодо ситуації, що виникла в Дніпропетровській області у зв'язку з крадіжками та пошкодженнями телекомунікаційного обладнання та мереж
12	ГО КАМП: Зловживання з боку організацій, акредитованих у сфері обов'язкового колективного управління - кабельна ретрансляція об'єктів авторського права і (або) суміжних прав.	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечити дієвий парламентський контроль з метою протидії порушенням законодавства з боку організацій, акредитованих у сфері обов'язкового колективного управління - кабельна ретрансляція об'єктів авторського права і (або) суміжних прав. 	<ul style="list-style-type: none"> Лист № 102 від 29.06.2021 ГС «КАМП» щодо пропозицій до типового Договору про надання дозволу на кабельну ретрансляцію об'єктів авторського права і суміжних прав, крім прав організацій мовлення на програми організацій мовлення
13	Електронне урядування: Недосконалість системи електронного урядування	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечити впровадження електронного урядування в систему електронних кабінетів ліцензіатів і реєстрантів, які мають бути інтегрованими з базами даних державних органів; вважати впровадження електронного голосування в Україні передчасним та таким, що критично спотворить волевиявлення громадян та процес його підрахунку, оскільки жодна система електронного голосування, що існує або проектується, не спроможна забезпечити одночасно перевіріть та таємність голосування. 	<ul style="list-style-type: none"> Позиція ІНАУ щодо електронного голосування
14	Інтернет речей: Наявність завод повноцінному розгортанню в Україні мереж Інтернету речей	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечити бюджетне фінансування робіт щодо визначення умов спільного використання смуг радіочастот системами рухомого зв'язку, пристроями короткого радіусу дії та IoT (Інтернету речей). 	<ul style="list-style-type: none"> Запит ІНАУ щодо подальшого розгортання в Україні мереж на технології LoRaWAN (Лист № 211 від 07.12.2018)
15	Вилучення обладнання: Необґрунтовані випадки вилучення електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку під час обшуку	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечити дієвий парламентський контроль за виконанням вимог ст. 159 та 168 КПК щодо попередження зловживань органів досудового розслідування стосовно підприємців, зокрема щодо процедури тимчасового доступу та вилучення електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку, а саме – щодо пріоритетного способу тимчасового доступу – копіювання інформації замість вилучення, а також щодо визначення мети та додаткових передумов їх тимчасового вилучення. 	<ul style="list-style-type: none"> Лист № 31/1-4 від 10.03.2020 щодо обшуку та вилучення майна ТОВ «МГІД-Україна» слідчими ГСУ НПУ України
16	Кабельна каналізація електрозв'язку: Перегляд тарифів на використання ККЕ АТ	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечити парламентський контроль за виконанням визначеної рішеннями Регулятора процедури встановлення граничних тарифів на використання ККЕ, зокрема щодо забезпечення прозорості економічного обґрунтування і детальних розрахунків по складових тарифів, а також необхідністю єдиних тарифних підходів для всіх користувачів 	<ul style="list-style-type: none"> Лист № 175 від 16.12.2021 Президенту України щодо недопущення необґрунтованого підвищення вартості послуг з

	«Укртелеком» без економічного обґрунтування	ККЕ АТ «Укртелеком», включно з самим АТ «Укртелеком».	використання ККЕ
17	Діяльність операторів в умовах військового та надзвичайного стану: Відсутність механізмів захисту критичних засобів життєдіяльності операторів в умовах воєнного і надзвичайного стану	<ul style="list-style-type: none">• Необхідне законодавче забезпечення захисту критичних засобів життєдіяльності операторів електронних комунікацій в умовах воєнного і надзвичайного стану, зокрема щодо бронювання військовозобов'язаних співробітників операторів, робота яких критично необхідна, забезпечення операторів електронних комунікацій матеріалами, електроенергією, засобами зв'язку в особливий період.	